

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Ардын дуу бүжгийн Алтай чуулгын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2026/136/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Алтай хот 2026 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг Утас: 99175677 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Цэрэнханд Утас: 99086371 Цахим хаяг: tserenkhandd@audit.gov.mn Аудитор: Э.Сүнжидмаа Утас: 88048533 Цахим хаяг: sunjidmaae@audit.gov.mn
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82091
Утас: (976) 7048-4030,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2026. 08.16 № 05

танай _____ -ны № _____ -т

АЙМГИЙН АРДЫН ДУУ БҮЖГИЙН
АЛТАЙ ЧУУЛГЫН ДАРГА
Э.ОТГОНБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Ардын дуу бүжгийн Алтай чуулгын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын онцолсон хэсэг

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 107,508.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас 19,900.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт өмнөх оноос 640,605.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь төрийн албан хаагчдын цалин, хөлс нэмэгдсэн, хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг, тэтгэвэрт гарахад нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж олгосонтой холбоотой байна.

Тайлант онд орон нутгийн төсвийн санхүүжилтийг бүрэн авсан боловч байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын үнэ тариф нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор өр төлбөр үүссэн байна.

• 822505000189

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын төсвийн захирагч 4 зорилт, 29 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаж, аймгийн Засаг даргаас биелэлтийг 97.1 хувиар дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм. Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Г.ГҮНЖИДМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>275,779,629.44</u>	<u>311,882,037.44</u>
33	АВЛАГА	59,943,187.44	66,746,187.44
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,521,162.44	1,521,162.44
335	Бусад авлага	58,422,025.00	65,225,025.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	58,422,025.00	65,225,025.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	215,836,442.00	245,135,850.00
351	Түүхий эд материал	141,139,522.00	160,259,449.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	141,139,522.00	160,259,449.00
354	Хангамжийн материал	74,696,920.00	84,876,401.00
35410	Бичиг хэргийн материал	314,500.00	570,000.00
35420	Аж ахуйн материал	48,470,320.00	48,751,320.00
35450	Барилгын засварын материал	23,697,000.00	23,759,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	2,215,100.00	11,796,081.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>6,154,249,961.10</u>	<u>5,887,930,163.63</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,154,249,961.10	5,887,930,163.63
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	6,063,138,337.99	5,798,378,540.52
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	5,812,316,466.49	5,824,316,466.49
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(532,782,377.49)	(629,708,579.84)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	37,300,000.00	33,600,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,130,000.16)	(25,030,000.20)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	510,727,608.00	475,972,420.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(300,233,057.85)	(303,505,595.60)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	519,860,064.75	515,019,271.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(189,869,233.91)	(273,447,668.87)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	327,113,168.00	326,124,340.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(98,314,299.84)	(145,112,112.46)
39217	Ном	150,000.00	150,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	91,111,623.11	89,551,623.11
39301	Программ хангамж	1,392,500.00	1,392,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,392,500.00)	(1,392,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	154,109,589.00	154,109,589.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(62,997,965.89)	(64,557,965.89)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>6,430,029,590.54</u>	<u>6,199,812,201.07</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>130,220,210.61</u>	<u>123,418,934.18</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	130,220,210.61	123,418,934.18
413	Өглөг	130,220,210.61	123,418,934.18
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	130,220,210.61	123,418,934.18

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>6,299,809,379.93</u>	<u>6,076,393,266.89</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,299,809,379.93	6,076,393,266.89
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	4,279,995,233.00	4,279,995,233.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,265,743,008.37	1,042,326,895.33
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,493,713,819.11	1,265,743,008.37
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(227,970,810.74)	(223,416,113.04)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	754,071,138.56	754,071,138.56
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>6,430,029,590.54</u>	<u>6,199,812,201.07</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,758,453,895.55	2,875,272,464.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	84,391,400.00	58,342,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	84,391,400.00	58,342,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	64,491,400.00	58,342,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	19,900,000.00	58,342,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,622,605,295.55	2,816,929,964.90
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,098,428,795.55	2,176,359,264.90
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,098,428,795.55	2,176,359,264.90
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	524,176,500.00	640,570,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	524,176,500.00	640,570,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,187,138,378.72	3,096,821,077.98
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,187,138,378.72	3,096,821,077.98
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,038,644,228.69	3,059,375,767.44
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,037,638,674.54	1,852,681,092.26
210101	Үндсэн цалин	757,271,040.41	1,078,660,646.67
210102	Нэмэгдэл	117,924,189.94	449,235,148.33
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	63,047,953.26	185,538,264.41
210104	Урамшуулал	99,395,490.93	139,247,032.85
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	194,493,899.19	229,526,010.10
210201	Тэтгэврийн даатгал	132,602,226.19	157,381,649.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,654,714.00	18,660,485.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,581,189.00	9,307,803.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,510,518.00	8,785,894.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,145,252.00	35,390,179.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	662,963,500.89	615,644,643.57
210301	Гэрэл, цахилгаан	30,397,188.98	41,953,027.32
210302	Түлш, халаалт	609,162,007.91	557,023,712.25
210303	Цэвэр, бохир ус	23,404,304.00	16,667,904.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,058,949.40	19,766,000.00
210401	Бичиг хэрэг	4,169,550.00	2,517,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,882,801.00	7,179,360.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,537,998.40	3,846,640.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	11,748,600.00	720,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,831,397.00	5,502,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	26,496,400.00	8,970,500.00
210604	Урсгал засвар	510,000.00	8,970,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,102,000.00	7,492,450.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,102,000.00	7,492,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	46,268,000.00	5,010,702.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	44,515,000.00	3,169,300.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	1,767,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	50,000.00	41,302.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	226,406,998.94	320,284,369.51
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,826,502.00	6,011,900.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	222,580,496.94	314,272,469.51
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	238,534,062.81	37,445,310.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	238,534,062.81	25,341,100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,856,400.00	8,197,100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	73,786,797.00	17,144,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	12,104,210.54
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	12,104,210.54
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	224,140,300.68	(221,548,613.08)
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,830,510.06	1,867,499.96
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,830,510.06	1,867,499.96
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(3,830,510.06)	(1,867,499.96)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	227,970,810.74	(223,416,113.04)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,744,653,895.55	2,868,819,464.90
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	70,591,400.00	51,889,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	70,591,400.00	51,889,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	70,591,400.00	51,889,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	70,591,400.00	51,889,500.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,674,062,495.55	2,816,929,964.90
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,098,428,795.55	2,176,359,264.90
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,098,428,795.55	2,176,359,264.90
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	524,174,600.00	640,570,700.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	524,174,600.00	640,570,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,643,944,809.82	2,830,999,292.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,643,944,809.82	2,830,999,292.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,405,410,747.01	2,793,553,982.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,546,063,214.63	1,853,031,092.26
210101	Үндсэн цалин	1,040,498,454.01	1,079,010,646.67
210102	Нэмэгдэл	260,310,250.03	449,235,148.33
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	102,782,312.61	185,538,264.41
210104	Урамшуулал	142,472,197.98	139,247,032.85
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	194,909,905.00	229,526,010.10
210201	Тэтгэврийн даатгал	133,018,232.00	157,381,649.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,654,714.00	18,660,485.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,581,189.00	9,307,803.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	7,510,518.00	8,785,894.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,145,252.00	35,390,179.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	534,047,895.98	621,570,700.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	25,036,604.13	47,313,612.17
210302	Түлш, халаалт	486,913,479.85	556,282,691.83
210303	Цэвэр, бохир ус	22,097,812.00	17,974,396.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,791,329.40	20,710,220.00
210401	Бичиг хэрэг	4,169,550.00	2,656,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,007,581.00	8,054,580.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,537,998.40	3,846,640.00
210404	Ном, хэвлэл		405,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	720,000.00	720,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,356,200.00	5,027,700.00
2105	Норматив зардал		9,580,981.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл		9,580,981.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,686,400.00	19,600,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	6,450,500.00	600,000.00

210604	Урсгал засвар	33,235,900.00	19,000,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал		7,492,450.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,102,000.00	7,492,450.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	42,983,500.00	16,382,529.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,230,500.00	14,541,127.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	250,000.00	1,767,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	50,000.00	41,302.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	33,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,826,502.00	15,660,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,826,502.00	15,660,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	238,534,062.81	37,445,310.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		25,341,100.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	9,856,400.00	8,197,100.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	73,886,797.00	17,144,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,000,000.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	52,162,865.81	12,104,210.54
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,162,865.81	12,104,210.54
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	107,508,485.00	37,820,172.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	107,508,485.00	37,820,172.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		37,820,172.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		37,820,172.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		37,820,172.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	107,508,485.00	(37,820,172.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	6,799,399.27	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
-----	----------	---------------------------------	-----------------------	-------------------	--

C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,265,743,008.37	6,299,809,379.93
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,265,743,008.37	6,299,809,379.93
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,265,743,008.37	6,299,809,379.93
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,265,743,008.37	6,299,809,379.93
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,265,743,008.37	6,299,809,379.93
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(223,416,113.04)	(223,416,113.04)
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,279,995,233.00	754,071,138.56	1,042,326,895.33	6,076,393,266.89

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,863,722,900.00	2,856,715,254.36	7,007,645.64	99.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,863,722,900.00	2,856,715,254.36	7,007,645.64	99.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,838,381,800.00	2,831,374,154.36	7,007,645.64	99.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,854,400,200.00	1,853,031,092.26	1,369,107.74	99.9
210101	Үндсэн цалин	1,080,421,500.00	1,079,010,646.67	1,410,853.33	99.9
210102	Нэмэгдэл	593,418,600.00	449,235,148.33	144,183,451.67	75.7
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	62,494,000.00	185,538,264.41	(123,044,264.41)	296.9
210104	Урамшуулал	118,066,100.00	139,247,032.85	(21,180,932.85)	117.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	231,800,100.00	229,526,010.10	2,274,089.90	99.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	157,915,500.00	157,381,649.10	533,850.90	99.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	18,471,100.00	18,660,485.00	(189,385.00)	101.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	9,235,600.00	9,307,803.00	(72,203.00)	100.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,235,600.00	8,785,894.00	449,706.00	95.1
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	36,942,300.00	35,390,179.00	1,552,121.00	95.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	621,570,700.00	621,570,700.00	-	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	47,138,200.00	47,313,612.17	(175,412.17)	100.4
210302	Түлш, халаалт	542,932,500.00	556,282,691.83	(13,350,191.83)	102.5
210303	Цэвэр, бохир ус	31,500,000.00	17,974,396.00	13,525,604.00	57.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,560,500.00	20,710,220.00	2,850,280.00	87.9

210401	Бичиг хэрэг	2,396,000.00	2,656,300.00	(260,300.00)	110.9
210402	Тээвэр, шатахуун	9,970,000.00	8,054,580.00	1,915,420.00	80.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,564,000.00	3,846,640.00	(282,640.00)	107.9
210404	Ном, хэвлэл	-	405,000.00	-	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	720,000.00	-	
210406	Бага үнэтэй, элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,630,500.00	5,027,700.00	2,602,800.00	65.9
2105	Нормативд зардал	9,581,000.00	9,580,981.00	19.00	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,581,000.00	9,580,981.00	19.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	44,059,000.00	44,059,000.00	-	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	25,059,000.00	25,059,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	19,000,000.00	19,000,000.00	-	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,500,000.00	7,492,450.00	7,550.00	99.9
210702	Дотоод албан томилолт	7,500,000.00	7,492,450.00	7,550.00	99.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	27,516,000.00	27,084,029.00	431,971.00	98.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	25,500,000.00	25,242,627.00	257,373.00	99.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,850,000.00	1,767,100.00	82,900.00	95.5
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	41,302.00	58,698.00	41.3
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	66,000.00	33,000.00	33,000.00	50.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,394,300.00	18,319,672.00	74,628.00	99.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,394,300.00	18,319,672.00	74,628.00	99.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	25,341,100.00	25,341,100.00	-	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	25,341,100.00	25,341,100.00	-	100.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,197,100.00	8,197,100.00	-	100.0
213208	Хөдөө орон нутаг тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	17,144,000.00	17,144,000.00	-	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	640,570,700.00	640,570,700.00	-	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	640,570,700.00	640,570,700.00	-	100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар 186,484.1 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын 2 алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Залруулсан алдаа

- **Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:** Санхүүгийн байдлын тайлангийн хөрөнгийн дүн, үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайлан 18,680.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг залрууллаа.
- Мэдээллийг орхигдуулсантай холбоотой Шилэн дансны цахим сайтад байршуулах таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 150,000.0 мянган төгрөгийн 1 мэдээлэл, зарлагын 17,804.1 мянган төгрөгийг мэдээллийг тус тус мэдээлээгүйг нөхөн байршууллаа.

Залруулагдаагүй нийт 36,799.9 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 36,799.9 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд 4 зөвлөмж хүргүүлсэн.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Нэг. Цалингийн нэмэгдэлтэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Хуульд заасан шаардлага хангаагүй байхад нягтлан бодогчид хөдөлмөрийн аюулгүй байдал хариуцсан мэргэжилтнийг хавсран гүйцэтгэж 5,360.0 мянган төгрөгийг нэмэгдлийг үндэслэлгүйгээр олгосон Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.4-т "хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад", Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.4-т "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан ажилтнаар инженер, техникийн болон эрүүл ахуйн боловсролтой, мэргэшсэн хүнийг ажиллуулна" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Албан хаагчдад хуульд зааснаас бусад цалингийн нэмэгдлийг олгохгүй байх.

Хоёр. Цалингийн нэмэгдэлтэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 9 ажилтанд ажил хавсарсны нэмэгдэл 32,068.4 мянган төгрөгийг олгосон нь нийт цалингийн нэмэгдлийн 7.1 хувийг эзэлж байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "Төсвийг үр ашигтай хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.6-т "байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, үр ашигтай нь уялдуулан олгох", гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Өгсөн зөвлөмж: Хууль тогтоомжид заасны дагуу төсвийг арвилан хэмнэлттэй, үр ашигтай байхаар төлөвлөж, зарцуулан, хавсран гүйцэтгүүлж байгаа ажлын чиг үүргийг оновчтой тодорхойлох.

Гурав. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой.

Илрүүлэлт: Ажилчдад нормын хувцас 9,580.9 мянган төгрөгөөр худалдан авч төсвийг үр ашиггүй, хэмнэлтгүй зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1-т "Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн хөрөнгийг дүрэмт, түүнтэй адилтгах хувцас хэрэгсэл авахад зарцуулахгүй байх.

Дөрөв. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 21,859.0 мянган төгрөгийг тоног төхөөрөмж худалдан авах ажиллагаа зарлаагүй, мөн урсгал засварын /210604/ зардлаас 19,000.0 мянган төгрөгийн, бараа үйлчилгээний бусад зардал /210901/ -аас байрны засварт 2,000.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Босго үнээс давсан төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхдээ хуулийн дагуу худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулж байх.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг тайлан хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор, биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл(мянган төгрөгөөр)

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
								тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Говь-Алтай аймгийн Ардын дуу бүжгийн Алтай чуулга	Санхүүгийн байдлын тайлангийн хөрөнгийн дүн, үндсэн хөрөнгийн тодорүүлга тайлан 18,680.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.	1	18,680.0	-	-	1	18,680.0	1	18,680.0	-	-	-	-
	Шилэн дансны цахим сайтад байршуулах таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 150,000.0 мянган төгрөгийн 1 мэдээлэл, зарлагын 17,804.1 мянган төгрөгийг мэдээлээгүй.	1	167,804.1	1	167,804.1			1	167,804.1	-	-	-	-
Дүн		2	186,484.1	1	167,804.1	1	18,680.0	2	186,484.1	-	-	-	-

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Говь-Алтай аймгийн Ардын дуу бүжгийн Алтай чуулга	Хуульд заасан шаардлага хангаагүй байхад нягтлан бодогчид хөдөлмөр аюулгүй байдал хариуцсаны мэргэжилтнийг хавсран гүйцэтгэж 5,360.0 мянган төгрөгийг нэмэгдлийг үндэслэлгүйгээр олгосон байна.	1	5,360.0	-	-	-	-	1	5,360.0	-	-
	Ажилчдад нормын хувцас 9,580.9 мянган төгрөгөөр худалдан авч төсвийн үр ашиггүй, хэмнэлтгүй зарцуулсан байна.	1	9,580.9	-	-	-	-	1	9,580.9	-	-

	Тайлант онд 9 ажилтанд ажил хавсарсны нэмэгдэл 32,068.4 мянган төгрөгийг олгосон нь нийт цалингийн нэмэгдлийн 7.1 хувийг эзэлж байна.	1		-	-	-	-	1		-	-
	Тайлант онд 21859.0 мянган төгрөгийг тоног төхөөрөмж худалдан авах ажиллагаа зарлаагүй, мөн урсгал засварын /210604/ зардлаас 19,000.0 мянган төгрөгийн, Бараа үйлчилгээний бусад зардал /210901/ -аас байрны засварт 2,000.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна.	1	21,859.0	-	-	-	-	1	21,859.0	-	-
Дүн		4	37,799.9	-	-	-	-	4	37,799.9	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			

